

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123208135
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123208135.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcu Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, XXX XX B., právne zastúpenému JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom kancelárie Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 457,80 eura s prísl., takto

rozhodol:

- Konanie o zaplatenie 324,80 eura zastavuje.
- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 133 eur a náhradu nákladov poštovného vo výške 2,10 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 41,90%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 25.08.2023 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 457,80 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že rozhlas a televízia Slovenska je verejnoprávna inštitúcia zriadená na základe zák. č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie tohto návrhu podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zák. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“). Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti (ďalej len „úhrada“) podľa § 3 písm. a) Zákona vo výške 4,64 eura podľa § 6 ods. 1 Zákona s periodicitou platenia úhrad: mesačná, v zmysle § 7 Zákona. Kontrolou úhrad v zmysle § 8 Zákona zistil, že žalovaný ku dňu podania tohto návrhu na tunajší súd nezaplatil úhradu v zmysle Zákona za obdobie 01.06.2014 - 28.02.2023 (ďalej len „žalované obdobie“). Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 Zákona písomnou výzvou zo dňa 14.02.2023 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaný nezaplatil úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je žalovaný povinný v zmysle § 10 ods. 3. Zákona zaplatiť aj pokutu. Dlh žalovaného za žalované obdobie je vo výške 440,80 eura. Výška dlhu je súčinom počtu mesiacov v žalovanom období a sadzby úhrady v zmysle § 6 ods. 1 Zákona.

2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom vzniesol námietku premičania. Nepremičané sú splátky – v roku 2020, ktorých splatnosť nastala v auguste – až decembri 2020, teda päť splátok po 4,64 eura, čo predstavuje sumu 23,20 eura. V roku 2021 mal žalobca nárok na 12 splátok po 4,64 eura, čo činí spolu 55,68 eura (12 x 4,64 eura), avšak uhradil splátky v mesiaci marec 2021 vo výške 9,28 eura, máj 2021 vo výške 9,28 eur a v novembri 2021 vo výške 4,64 eura, čo činí spolu sumu 23,20 eura, ako to vyplýva z prehľadu platieb predloženého žalobcom. Teda žalobca mal za

rok 2021 nárok na zaplatenie sumy vo výške 32,48 eura. V roku 2022 mal žalobca nárok na 12 splátok po 4,64 eura, čo činí spolu 55,68 eura a za rok 2023 za 2 splátky po 4,64 eura, t.j. 9,28 eura. Teda žalobca má nárok na zaplatenie sumy 120,64 eura. Čo sa týka uplatňovanej zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur, poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 24Co/47/2018, z 11.12.2018, a to priamo vo vzťahu k žalobcovi: - odôvodnenie 11.: „Odvolací súd vychádzal nielen zo znenia ustanovenia § 10 ods. 2 citovaného zákona, ale aj z primárneho práva Európskej únie, ktoré sleduje vysoký 2 stupeň ochrany spotrebiteľa (článok 38 charty základných práv EÚ), kedy podľa názoru odvolacieho súdu v zmysle tohto ustanovenia je nutné vykladať aj prípadné nejednoznačné znenie vnútroštátnej právnej úpravy. Práve vágne stanovený začiatok doby, v ktorej by mal byť vyzvaný subjekt, ktorý má platiť úhradu, dáva súdu úlohu, aby vo svetle špecifického prípadu vyložil predmetné ustanovenie zákona. Zákona uvádza, že ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia. To, akým spôsobom by sa mala táto skutočnosť zistiť zákona podrobne neuvádza. Odvolací súd však v súlade s názorom súdu prvej inštancie má za to, že nemožno nedôvodne odkladať uplatnenie práva zo strany vyberateľa úhrady a umožniť mu to, aby vyzýval platiteľa v časovom odstupe niekoľkých rokov na zaplatenie tejto úhrady. Takéto konanie podľa názoru odvolacieho súdu rovnako ako súdu prvej inštancie nie je v súlade so zásadou riadneho hospodára, respektíve subjektu, ktorý je povinný vykonávať správu úhrad a preto odvolací súd považoval za právne dôvodné potvrdiť napadnutý rozsudok v časti zamietnutia poplatku vo výške 17,- Eur ako aj poštovného. V tejto súvislosti podľa názoru odvolacieho súdu nie je relevantné to, že omeškanie platiteľa úhrady trvalo dlhšiu dobu. Je nutné vychádzať z toho, kedy došlo prvýkrát k omeškaniu, čo nepochybne bolo niekoľko rokov pred zaslaním tejto výzvy.“ Čo sa týka poštovného vo výške 2,10 eura, tak v zmysle ustanovenia § 10 ods. 2 zák. č. 340/2012 Z. z., o úhrade služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.“

3. Žalobca v replike uviedol, že nárok žalobcu nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca nie je dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. K tomu poukázal na viaceré rozhodnutia Krajských súdov SR. Ďalej uviedol, že ust. § 10 ods. 2 zákona jasne hovorí o povinnosti vyzvať do 60 dní od zistenia omeškania, nie odo dňa jeho vzniku. Jediným zákonným následkom, s ktorým zákonodarca spojil výzvu na zaplatenie je možnosť uplatniť si nárok na zaplatenie pokuty. Zákonodarca chcel predísť sankcionovaniu platiteľov bez toho, aby sa o nedoplatkov dozvedeli. Zároveň zobral žalobu späť v časti 324,80 eura. Naďalej si uplatňuje zaplatenie istiny 116 eur (25 neuhradených mesačných predpisov od 08/2020 do 02/2023), pokuty vo výške 17 eur a úhrady poštových sadzieb.

4. Žalovaný v duplike uviedol, že inštitút tzv. koncesionárskych poplatkov je založený na spotrebiteľskom právnom vzťahu, poukazujem z novších rozhodnutí na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3CoCsp/8/2023, z 03.04.2023. Z uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3CoCsp/8/2023: 2 - odsek 14. odôvodnenia: „Ak by sa mala dať odpoveď na povahu vzťahu čo možno najstručnejšie, tým elementárnym dôvodom na podporu spotrebiteľskej povahy veci je fakt, že aj v prípade RTVS - vysielacej služby ide o službu, a ak ju žalovaná neprijala na obchodné účely (tiež profesiu či zamestnanie), tak ide čisto o spotrebu služby.“ - odsek 15. odôvodnenia: „Samotný fakt, že zákonodarca nezvolil zmluvný systém, napr. povinné zmluvné prijímanie predmetnej vysielacej služby, nemôže byť prekážkou pre to, aby státisíce občanov stratili status konzumentov služby. Naopak, svojím spôsobom legislatívne vnútenie televíznej a rozhlasovej služby je jedna z okolností, ktoré majú potenciál ovplyvniť v budúcnosti posudzovanie obchodných praktík RTVS, či nie sú nekalé. Ako RTVS priznáva, aj keď len sčasti, predsa len aj ona podniká a robí tak v rámci poskytovania služby širokým vrstvám obyvateľstva.“ - odsek 19. odôvodnenia: „Žalobca je dodávateľom služby a súčasne protipólom – protistranou spotrebiteľom verejnej transmisijnej služby bez ohľadu na to, či dôjde ku kolízii s normami na ochranu spotrebiteľa. Ani pri vzťahoch, v rámci ktorých niet pochybností o ich spotrebiteľskej povahe (úverové, poisťné a ii), spotrebiteľský vzťah nevzniká až porušením práva ale už jeho založením.“ - odsek 20. odôvodnenia: „Inými slovami tiež povedané, žalobca sa nestáva dodávateľom spotrebiteľskej služby až momentom, keď použije nekalú obchodnú praktiku v rozpore s legislatívou implementovanou na základe Smernice 2005/29 „o nekalých obchodných praktikách“, ale už v čase, keď do vzťahu, z ktorého takáto praktika môže vstúpiť, a to bez ohľadu na formu vzniku vzťahu, teda vrátane jeho založenia zákonom. Oto viac, ak právny vzťah s cieľom poskytovať službu širokým vrstvám obyvateľstva (nepodnikateľom) má zmluvný základ nevynímajúc zmluvu o dodávke elektriny so všetkými jej vedľajšími, náhodilými zložkami (accidentalia negotii) a ďalšími súvisiacimi vzťahmi.“ - odsek 22.

odôvodnenia: „Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi platiteľom úhrady a RTVS nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento „pridružený vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke elektriny), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybne je.“ - odsek 23. odôvodnenia: „Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumentum a contrario. Ak by súd prijal právny záver, v zmysle ktorého RTVS nemá postavenie dodávateľa, poprel by tým judikatúru Súdneho dvora Európskej únie o vymedzení dodávateľa v prípadoch poskytovania služieb verejnoprávnymi korporáciami (napr. C-147/16). Z obsahu súdneho spisu je zároveň zrejmé, že žalovaná nevystupuje v právnom postavení fyzickej osoby, ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. Potom sa zákonite natíska otázka, aký status žalovaná potom má.“ - odsek 24. odôvodnenia: „K otázke verejnoprávnosti dodávateľa služieb zaujal postoj aj Súdny dvor. Aj na belgickú školu ako inštitúciu s verejnou formou vlastníctva, ktorá študentke poskytla úver dopadá smernica Rady 93/13 ES (C-147/16). Obdobný záver vyplýva aj z rozsudku SD EU vo veci C-59/2012 BKK Mobil OilKorperschaft des öffentlichen Rechts proti Zentrale Zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, v ktorom Súdny dvor EÚ skonštatoval, že Smernica 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení smernica Rady 84/450/EHS, sa má vykladať vtom zmysle, že do jej osobnej pôsobnosti patrí verejnoprávny subjekt poverený úlohou všeobecného záujmu, ako je správa zákonného systému zdravotného poistenia.“ - odsek 25. odôvodnenia: „Je pravdou, že v Smernici 2005/29/ES je použitý pojem obchodník na rozdiel od pojmov predajca, či dodávateľ, ktoré používa Smernica Rady 93/13/EHS, no aj v tomto prípade sa riešila aplikácia na subjekt verejného práva, teda zdravotnú poisťovňu, v čom možno nájsť paralelu s postavením RTVS a s napĺňaním jej verejnoprospešných cieľov. Obe smernice majú cieľ zaistiť vysokú spoločnú úroveň ochrany spotrebiteľov, ako to je aj v tomto posudzovanom prípade, čo je dôvodom pre prijatie záverov ohľadom definície pôsobnosti smernice aj na subjekty verejného práva. Bližšie závery možno nájsť v návrhu generálneho advokáta D. E. zo 4.7.2013.“ - odsek 26. odôvodnenia: „Ak teda Súdny dvor EÚ pripustil výklad, že verejnoprávne právnické osoby spadajú do rámca Smernice 2005/29/ES, je dôvodné vychádzať z toho, že verejnoprávne subjekty spadajú pod pôsobnosť aj iných smerníc, ktoré majú rovnaký cieľ, nakoľko v podstate všetky verejné právnické osoby sú založené spravidla na to, aby sledovali verejnoprospešný cieľ. Z odôvodnenia citovaných rozhodnutí vyplýva, že ani verejnoprávny subjekt, ktorý je poverený verejnoprospešnou funkciou, nemôže byť oslobodený od svojej povinnosti dodržiavať zásadné pravidlá, akými sú pravidlá odbornej starostlivosti, a to hlavne vo vzťahu k subjektom, ktoré sú zásahom štátu povinné platiť úhradu v prospech takéhoto subjektu.“ - odsek 27. odôvodnenia: „Tomuto výkladu zodpovedá aj bod 14 odôvodnenia Smernice Rady 93/13 ES, podľa ktorého sa zohľadňujú prípadné nekalé podmienky aj pri dodávkach verejného charakteru, ktoré zabezpečujú kolektívne služby cit. „keďže členské štáty zabezpečia, aby do zmlúv neboli zahrnuté nekalé podmienky, najmä preto, že táto smernica platí tiež pre obchody, podnikanie alebo povolania verejného charakteru“. Rovnaký záver vyplýva aj z bodu 16 odôvodnenia smernice, „keďže hodnotenie nekalého charakteru podmienok podľa vybraných všeobecných kritérií najmä pri predaji alebo dodávkach verejného charakteru, ktoré zabezpečujú kolektívne služby,...“ - odsek 34. odôvodnenia: „V prvom rade okresný súd musí priznať princípu ochrany slabšej zmluvnej strany právnu silu ústavného princípu (Ústavní soud připomíná, že v jeho judikatuře již byla ochrana slabší smluvní strany shledána principem ústavněprávního významu, jímž se orgány veřejné moci mají v aplikační praxi povinnost řídit. Tento princip je obzvláště akcentován v oblasti právních vztahů specifického charakteru, jako jsou spotřebitelské smlouvy, vztahy vyplývající z pracovního, směnečného či nájemního práva, apod.[srov.např. nálezy sp. zn. II. ÚS 2164/10 ze dne 1.11.2011 (N 187/63 SbNU 171), usnesení sp. zn.III. ÚS3436/12 ze dne 19.3.2013, dále např. nálezy sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11.11.2013, sp. zn. III. ÚS562/12 ze dne 24.10.2013 a sp. zn. II. ÚS 1774/14 ze dne 9.12.2014 (N 221/75 SbNU 485)].Cílem je nahradit formální rovnost smluvních stran rovností materiální. Od vstupu České republiky do Evropské unie se zásada účinné ochrany spotřebitele promítá do českého právního řádu také prostřednictvím evropského práva, v němž jsou jejím právním základem ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 38 Listiny základních práv Evropské unie, prováděné celou řadou směrnic.“ Že žalovanému nepatrí zmluvná pokuta a poštovné, obdobne ako je to vyjadrené v uznesení Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 24Co/47/2018, na ktoré poukazujem už v žalobe, posúdil odvolací súd aj v rozhodnutiach sp. zn. 7Co/166/2018, z 25.03.2019; sp. zn. 8Co/5/2022, z 25.04.2022 a rozhodnutím sp. zn. 20CoCsp/6/2020, z 29.04.2021, bol zrušený výrok prvoinštančného rozsudku, ktorým bola priznaná aj zmluvná pokuta a poštovné. Z uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/166/2018, z 25.03.2019: - odsek 18. odôvodnenia: „Vo vzťahu k úhradám požadovaným žalobcom je nemysliteľné

a ani logicky nezdôvodniteľné, prečo ohľadne týchto úhrad bol žalovaný vyzvaný na ich zaplatenie až výzvou zo dňa 12.12.2016, najmä za situácie, ak posledná úhrada z jeho strany bola vykonaná dňa 03.11.2014 a od 01.12.2014 bol žalovaný od platenia úhrad oslobodený a teda od 01.12.2014 už ani žalovanému nemohol narastať dlh z titulu neplatenia predpísaných úhrad. Žalobcovi nič nebránilo zistiť nedoplatok podstatne skôr, už v decembri 2014 a následne po zaslaní písomnej výzvy žalovanému, včas si uplatniť svoje právo na úhradu na súde.“ - odsek 19. odôvodnenia: „Ak žalobca nevyzval písomne žalovaného na zaplatenie úhrady do 60 dní od zistenia omeškania so zaplatením úhrady, nemohol mu vzniknúť ani nárok vyplývajúci z ustanovenia § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z.z., podľa ktorého ak platiteľ nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa ods. 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 Eur. Nemôže ísť o akúkoľvek výzvu ale len o výzvu spĺňajúcu podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 10 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z.“

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Z prehľadu predpisov a platieb (č.l. 4 až 6) vyplýva, že žalovaný poukázal za žalované obdobie od 08/2020 – 02/2023 platby v celkovej výške 23,20 eura (9,28 eura, 9,28 eura, 4,64 eura). Za žalované obdobie mal žalovaný poukázať úhrady v celkovej výške 131,44 eura (31x 4,64 eura). Dlž žalovaného predstavuje 26 mesačných predpisov za žalované obdobie, spolu 126,64 eura (26x 4,64 eura). Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 25 mesačných predpisov spolu vo výške 116,- eur.

7. Listom zo dňa 14.02.2023 bol žalovaný vyzvaný na úhradu nedoplatku vo výške 442,90 eura. Zásielka sa vrátila z dôvodu toho, že nebola prevzatá v odbernej lehote.

8. Žalobca si uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur a poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 eura. Podľa potvrdenia Slovenskej pošty (č.l. 9) bola tarifná cena pre produkt Úradná zásielka v období od 01.03.2022 vo výške 2,10 eura za kus.

9. Zistený skutkový stav súd právne posúdil:

10. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 340/2012 Z.z.“), vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

11. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z., nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

12. Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny²⁾ v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti³⁾ ako odberateľ elektriny v domácnosti²⁾ v odbernom mieste,²⁾ pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

13. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. b), že
a) žije v domácnosti⁷⁾ s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,⁸⁾ ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,⁸⁾ alebo
b) je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu^{8a)} alebo poberateľom rovnocenných dôchodkových dávok vyplácaných zo zahraničia, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti,^{8b)} nežije v domácnosti⁷⁾ s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti, alebo
c) je poberateľom dávky v hmotnej núdzi^{8c)} alebo osobou spoločne posudzovanou s poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

14. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z., nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za

jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

16. Podľa § 7 ods. 1,2 zákona č. 340/2012 Z.z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

17. Podľa § 10 ods. 1,2,3 zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb²³⁾ súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

18. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

19. Podľa § 146 ods. CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

20. Keďže žalobca zobral žalobu späť v časti 324,80 eura skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávanie, súd konanie v časti zaplatenia 324,80 eura v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zastavil.

21. Predmetom konania zostalo rozhodnúť o zaplatení sumy 116,- eur, čo predstavuje 25 neuhradených mesačných predpisov, poštovného vo výške 2,10 eura a zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je vo zvyšku dôvodná. Žalovanému ako odberateľovi elektriny vznikla povinnosť platiť úhrady za služby poskytované žalobcom v oblasti vysielania a televízneho vysielania vo výške 4,64 eura mesačne. Za žalované obdobie od 08/2020 – 02/2023 žalovaný poukázal platby v celkovej výške 23,20 eura (9,28 eura, 9,28 eura, 4,64 eura). Za žalované obdobie mal žalovaný poukázať úhrady v celkovej výške 131,44 eura (31x 4,64 eura). Dlh žalovaného predstavuje 26 mesačných predpisov za žalované obdobie, spolu 126,64 eura (26x 4,64 eura). Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 25 mesačných predpisov spolu vo výške 116,- eur, a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 116,- eur.

23. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania tak v zmysle ust. § 7 ods. 1,2 zákona č. 340/2012 Z.z. bol žalovaný povinný úhrady zaplatiť do posledného dňa príslušného mesiaca, teda 1. dňa nasledujúceho mesiaca u jednotlivých úhrad začala plynúť premlčacia doba. Žalobca si uplatňuje zaplatenie úhrad od 08/2020 – 02/2023. 01.09.2020 teda začala plynúť premlčacia doba u poslednej uplatnenej úhrady a uplynula by 01.09.2023. V čase od 19.01.2021 do 28.02.2021 však premlčacia doba neplynula v súlade so zákonom č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, čo je 41 dní. Premlčacia doba by teda uplynula dňa 12.10.2023. Žaloba bola podaná na súd dňa 25.08.2023, t.j. v premlčacej dobe.

24. Keďže žalovaný platby za obdobie od 08/2020 – 02/2023 nezaplatil, vznikla žalobcovi povinnosť v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. vyzvať žalovaného na zaplatenie úhrad a poštovného. V konaní bolo preukázané, že žalobca si túto povinnosť splnil výzvou ho dňa 14.02.2023. Žalovaný napriek výzve úhrady nezaplatil, a preto vzniklo žalobcovi oprávnenie požadovať okrem zaplatenia 116,- eur aj zaplatenie poštovného vo výške 2,10 eura a zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur. Súd podotýka, že § 10 ods. 2 nehovorí o povinnosti vyzvať platiteľa do 60 dní od omeškania s úhradou, ale od zistenia omeškania. Navyše pokiaľ ide o omeškanie s úhradami za obdobie december 2022 až február 2023 bol

žalovaný vyzvaný do 60 dní od omeškania, a preto minimálne pri týchto úhradách vznikla žalovanému povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu a poštovné.

25. Na záver súd dodáva, že daný spor nepovažoval za spotrebiteľský, pretože predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré sú tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania. Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Koncesionárske poplatky nie sú platbou za ponuku programov ani za ich užívanie, t.j. sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická osoba i právnická osoba teda platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov. Prostredníctvom koncesionárskeho poplatku fyzická osoba (resp. právnická osoba) financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi (nie v pozícii spotrebiteľa). Sadzba koncesionárskeho poplatku nie je určená náhodne. Ide o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho vysielateľa (žalobcu), ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto verejná služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Súčasný systém financovania žalobcu vychádza zo zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Iná je situácia, keď fyzická osoba na základe zmluvy platí ako predplatiť danej programovej stanice za služby, ktoré si vybral ako spotrebiteľ. Ako bolo vysvetlené vyššie, návrh nie je uplatnený na základe nejakej spotrebiteľskej zmluvy, ale na základe normy verejného práva.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobca zobral žalobu v časti zaplatenia sumy 324,80 eura späť bez uvedenia dôvodu, čím z procesného hľadiska zapríčinil zastavenie konania. Vo zvyšku bol žalobca úspešný. Žalobca bol teda úspešný, resp. zavinil zastavenie konania v časti 133,- eur z 457,80 eura, t.j. v rozsahu 29,05% a žalovaný vo zvyšných 70,95%. Úspech žalovaného, ktorý prevyšuje úspech žalobcu je 41,90%. Nakoľko súd nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal, priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 41,90%. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).